

TUBERKULOZA

Tuberkuloza (TB) je huda nalezljiva bolezen, ki jo povzročajo bacili tuberkuloze (Kochov bacil). Ljudje se s tuberkulozo okužijo z vdihavanjem zračnih kapljiv (aerosol), ki vsebuje bacile tuberkuloze in jih izločajo v okolju kužni bolniki s tuberkulozo, na primer pri kašljanju, kihanju, glasnem govorjenju ali petju. Verjetnost prenosa okužbe je odvisna od bacilov tuberkuloze, ki jih bolnik izkašlja v okolico, od prostora, kjer se bolnik in izpostavljena oseba nahajata (verjetnost prenosa okužbe je večja v majhnih, nizkih, slabo prezračenih prostorih) in od zdravstvenega stanja izpostavljene osebe.

Tveganje za okužbo se poveča pri starejših osebah, pri katerih peša imunski sistem in katere imajo pogosto pridružene druge bolezni (npr.: sladkorna bolezen, rakava obolenja, bolezni ledvic) ali pri osebah, ki so zdravljene s kortikosteroidi ali drugimi zdravili, ki zmanjšajo odpornost organizma. Večje tveganje za razvoj bolezni je tudi pri bolnikih okuženim z virusom HIV, pri intravenskih uživalcih drog, pri osebah, ki prekomerno uživajo alkohol ali pri osebah, ki so slabše prehranjeni, pri otrocih. Bolezen se lahko ponovi pri osebah, ki so bile nezdravljene ali je bilo zdravljenje nepravilno.

Bolezen najpogosteje prizadene pljuča, govorimo o pljučni tuberkulozi. Pri tretjini bolnikov pa so prizadeti tudi drugi organi (zunajpljučna tuberkuloza). Lahko pa so sočasno prizadeta tako pljuča kot drugi organi.

Simptomi pljučne tuberkuloze so več tednov trajajoč kašelj, bolečina v prsih in izkašljevanje izmečka, v katerem so lahko sledovi krvi ali sama kri (izkašljevanje krvi). Začetek je običajno neopazen, simptomi se razvijejo v nekaj tednih.

Sistemske znake tuberkuloze so povišana telesna temperatura, nočno znojenje, splošna utrudljivost, izguba apetita in hujšanje.

Simptomi zunajpljučne tuberkuloze so odvisni od prizadetega organa.

Bolezen se zdravi s protituberkuloznimi zdravili, katere je potrebno jemati redno, več mesecev in več zdravil hkrati. Poleg rednega in dolgotrajnega prejemanja protituberkuloznih zdravil, je za uspešno zdravljenje pomemben zdrav način življenja; uživanje energijsko bogate hrane ter prenehanje s škodljivostmi (prenehanje s kajenjem, uživanjem drog in /ali alkohola,...)

V kolikor je bolezen zgodaj ugotovljena in bolnik začne jemati ustrezna protituberkulozna zdravila, na katera so bacili tuberkuloze občutljivi, je bolezen popolnoma ozdravljiva. V primerih, ko učinkovitih zdravil ni na voljo ali pa so bacili odporni proti zdravilom, bolezen počasi napreduje (ftiza-sušica) in je v petih letih smrtna pri več kot polovici primerov.

Če se že zdravite zaradi tuberkuloze ali imate katerega od simptomov bolezni ali imate dodatna vprašanja glede tuberkuloze, nas prosim kontaktirajte :

- **Klinika Golnik:**   **Vodja Nacionalnega programa za TB:**
PETRA SVETINA
petra.svetina@klinika-golnik.si
+386 425 69 284

- **Register tuberkuloze RS:** **tuberkuloza@klinika-golnik.si**
+386 425 69 363
URŠKA HRIBAR

- **Klinika Golnik: + 386 42 69 100** (izven rednega delovnika, dežurni zdravnik)